

Preuzeto iz elektronske pravne baze **Paragraf Lex**



Ukoliko ovaj propis niste preuzeli sa Paragrafovog sajta ili niste sigurni da li je u pitanju važeća verzija propisa, poslednju verziju možete naći [OVDE](#).

ZAKON

O KULTURI

("Sl. glasnik RS", br. 72/2009, 13/2016, 30/2016 - ispr., 6/2020, 47/2021 i 78/2021)

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1

Ovim zakonom utvrđuje se opšti interes u kulturi, način ostvarivanja opšteg interesa u kulturi i obavljanje kulturnih delatnosti, prava, obaveze i odgovornosti Republike Srbije, autonomnih pokrajina i opština, gradova i grada Beograda (u daljem tekstu: jedinica lokalne samouprave) u kulturi, kao i uslovi za delovanje svih subjekata u kulturi.

Pojedinačne oblasti kulture, regulisaće se posebnim zakonima.

Član 2

Termini kojima su u ovom zakonu označeni položaji, profesije, odnosno zanimanja, izraženi u gramatičkom muškom rodu, podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koje se odnose.

Načela kulturnog razvoja

Član 3

Republika Srbija stara se o ostvarivanju opšteg interesa u kulturi i o sprovođenju kulturne politike kao skupa ciljeva i mera podsticanja kulturnog razvoja koji se zasniva na sledećim načelima:

- 1) očuvanje kulturnog i istorijskog nasleđa;
- 2) sloboda izražavanja u kulturnom i umetničkom stvaralaštvu;
- 3) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 4) otvorenost i dostupnost kulturnih sadržaja;
- 5) uvažavanje kulturnih i demokratskih vrednosti lokalne, nacionalne, regionalne, evropske i svetske tradicije;
- 6) zaštita i unapređenje kulturne raznolikosti i jačanje interkulturalnog dijaloga;

7) jačanje kapaciteta kulture i njenih veza sa drugim oblastima (obrazovanje, nauka, turizam, spoljni poslovi, omladina i dr.) i integrisanje kulturnog razvoja u socio-ekonomski i politički dugoročni razvoj demokratskog društva;

8) demokratičnost kulturne politike;

9) ravnopravnost subjekata u osnivanju ustanova i drugih pravnih lica u kulturi i ravnopravnost u radu svih ustanova i drugih subjekata u kulturi;

10) decentralizacija u odlučivanju, organizovanju i finansiranju kulturnih delatnosti u skladu sa kulturnom politikom;

11) autonomija subjekata u kulturi;

12) podsticanje održivog razvoja kulturne sredine kao integralnog dela životne sredine;

13) negovanje kulture sećanja, za čiju primenu je nadležan muzej žrtava genocida;

14) podsticanje razvoja međunarodne saradnje i razmene u kulturi, mobilnosti umetnika i prihvatanja dobrih praksi, u cilju jačanja kreativnosti i inovativnosti aktera u kulturi;

15) upotreba informacione i komunikacione tehnologije i umrežavanje ustanova kulture i svih subjekata u kulturi.

Član 4

Autonomna pokrajina stara se o sprovođenju kulturne politike na svojoj teritoriji i uređuje pitanja od pokrajinskog značaja u oblasti kulture, u okviru prava i obaveza utvrđenih Ustavom i zakonom.

Jedinica lokalne samouprave stara se o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na svojoj teritoriji i uređuje pojedina pitanja od interesa za svoje građane, kao i način njihovog ostvarivanja, u okviru prava i obaveza utvrđenih Ustavom i zakonom.

Član 5

Nacionalni saveti nacionalnih manjina staraju se o sprovođenju kulturne politike nacionalne manjine i, u skladu sa zakonom, učestvuju u procesu odlučivanja ili sami odlučuju o pojedinim pitanjima vezanim za svoju kulturu, osnivaju ustanove kulture i druga pravna lica u kulturi.

Opšti interes u kulturi

Član 6

Opšti interes u kulturi obuhvata:

1) stvaranje mogućnosti za intenzivan kontinuiran i usklađen kulturni razvoj;

2) otkrivanje, stvaranje, proučavanje, očuvanje i predstavljanje srpske kulture i kulture nacionalnih manjina u Republici Srbiji;

3) stvaranje uslova za razvoj i podsticanje savremenog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;

4) stvaranje uslova za zaštitu i korišćenje srpskog jezika i ćirilskog pisma;

5) stvaranje uslova za očuvanje, razvoj, bogaćenje i promovisanje kulturnog nasleđa;

6) otkrivanje, evidentiranje, prikupljanje, istraživanje, utvrđivanje, čuvanje, održavanje i korišćenje kulturnih dobara;

7) sprovođenje mera zaštite kulturnih dobara, vođenje registara kulturnih dobara, vođenje opšteg inventara nasleđa Republike Srbije;

8) istraživanje, očuvanje i korišćenje dobara od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda, koja se nalaze van teritorije Republike Srbije;

9) izgradnju jedinstvenog bibliotečko-informacionog sistema i matične funkcije u bibliotečkoj delatnosti;

10) izgradnju i unapređenje jedinstvenog informacionog sistema u oblasti zaštite kulturnog nasleđa;

11) izgradnju i unapređenje ustanova u oblasti zaštite kulturnog nasleđa;

12) finansiranje delatnosti ustanova kulture i ustanova zaštite čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave;

13) programe i projekte ustanova kulture, udruženja u kulturi i drugih subjekata u kulturi koji svojim kvalitetom doprinose razvoju kulture i umetnosti;

14) obezbeđivanje uslova za dostupnost kulturnih sadržaja;

15) podsticanje i podršku zaštiti i unapređenju kulturnih izraza koji su rezultat kreativnosti pojedinaca, grupa i društava Srba u inostranstvu;

16) podsticanje, unapređenje i stvaranje uslova za razvoj međunarodne kulturne saradnje;

17) stvaranje uslova za slobodan protok i razmenu kulturnih izraza i sadržaja;

- 18) podsticanje inovativnosti i kreativnosti u kulturi;
- 19) podsticanje i podršku međunarodnim aktivnostima ustanova, pojedinaca, grupa, organizacija, profesionalne i kreativne razmene, u cilju poboljšanja međunarodnog ugleda države, putem kulture;
- 20) podsticanje stručnih i naučnih istraživanja u kulturi;
- 21) sprovođenje i unapređivanje edukacije u oblasti kulture;
- 22) podsticanje primene novih tehnologija u kulturi i digitalizacije;
- 23) podsticanje procesa digitalizacije i razvoja digitalne istraživačke infrastrukture u oblasti zaštite kulturnog nasleđa i umetnosti;
- 24) podsticanje mladih talenata u oblasti kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 25) stvaranje uslova za podsticanje samostalnog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 26) podsticanje amaterskog kulturnog i umetničkog stvaralaštva;
- 27) podsticanje dečijeg stvaralaštva i stvaralaštva za decu i mlade u kulturi;
- 28) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva osoba sa invaliditetom i dostupnosti svih kulturnih sadržaja osobama sa invaliditetom;
- 29) regulisanje tržišta u oblasti kulture i podsticanje sponzorisanja, mecenarstva i donatorstva u kulturi;
- 30) podsticanje razvoja kreativnih industrija;
- 31) podsticanje kulturnog i umetničkog stvaralaštva društveno osetljivih grupa;
- 32) podrška ustanovama kulture u međuresornoj saradnji;
- 33) druga pitanja utvrđena zakonom kao opšti interes u oblasti kulture.

Sredstva za ostvarivanje opšteg interesa u kulturi obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave.

Član 7

Autonomna pokrajina, u cilju sprovođenja kulturne politike na svojoj teritoriji, u okviru prava i obaveza utvrđenih Ustavom i zakonom, a u skladu sa Strategijom razvoja kulture Republike Srbije (u daljem tekstu: Strategija), donosi program razvoja kulture za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu autonomne pokrajine.

Jedinica lokalne samouprave, u cilju staranja o zadovoljavanju potreba građana u kulturi na svojoj teritoriji, donosi plan razvoja kulture u skladu sa zakonom i Strategijom, a za koji se sredstva za finansiranje obezbeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave.

Oblasti kulturne delatnosti

Član 8

Kulturnom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi naročito u sledećim oblastima:

- 1) književnost (stvaralaštvo, prevodilaštvo);
- 2) muzika (stvaralaštvo, produkcija, interpretacija);
- 3) likovne, primenjene, vizuelne umetnosti, dizajn, umetnička fotografija i arhitektura;
- 4) pozorišna umetnost (stvaralaštvo, produkcija i interpretacija);
- 5) umetnička igra - klasičan balet, narodna igra, savremena igra (stvaralaštvo, produkcija i interpretacija);
- 6) filmska umetnost i ostalo audio-vizuelno stvaralaštvo;
- 7) digitalno stvaralaštvo i multimediji;
- 8) ostala izvođenja kulturnih programa i kulturnih sadržaja (mjuzikl, cirkus, pantomima, ulična umetnost i sl.);
- 9) delatnost zaštite u oblasti nepokretnih kulturnih dobara;
- 10) delatnost zaštite u oblasti pokretnih kulturnih dobara;
- 11) delatnost zaštite u oblasti nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 12) bibliotečko-informacione delatnosti;
- 13) naučnoistraživačke i edukativne delatnosti u kulturi;

14) menadžment u kulturi;

15) upotreba informacione i komunikacione tehnologije u kulturnoj delatnosti.

Umetničkom delatnošću, u smislu ovog zakona, smatraju se poslovi u oblastima iz stava 1. tač. 1)-8) ovog člana, osim delatnosti vezanih za produkciju.

Član 9

Kulturnu delatnost mogu obavljati domaća i strana fizička i pravna lica, na način i pod uslovima propisanim zakonom.

Finansiranje kulturnih programa i projekata

Član 10

Sredstva za finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata, kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u pojedinim oblastima kulturne delatnosti, od značaja za ostvarivanje opšteg interesa u kulturi, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, budžetu autonomne pokrajine i budžetu jedinice lokalne samouprave, a dodeljuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola državne pomoći i drugim zakonima.

Kulturni programi i projekti ustanova kulture i drugih subjekata u kulturi finansiraju se i iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti, od naknada za usluge, prodajom proizvoda, ustupanjem autorskih i srodnih prava, od legata, donacija, sponzorstava i na drugi način, u skladu sa zakonom.

Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave obavezna je da do 1. marta tekuće godine izvesti ministarstvo nadležno za kulturu o aktivnostima realizovanim u okviru plana razvoja kulture, kao i o sredstvima izdvojenim za tu svrhu za prethodnu godinu.

Član 11

Finansiranje ili sufinansiranje kulturnih programa i projekata kao i umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi, vrši se na osnovu javnog konkursa, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

Konkursi iz stava 1. ovog člana raspisuju se za narednu budžetsku godinu u roku od 60 dana od dana usvajanja budžeta za narednu godinu.

Član 11a

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, mogu odrediti pojedinu manifestaciju ili festival od posebnog značaja za kulturu Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Kada je manifestacija ili festival od posebnog značaja za kulturu Republike Srbije, odluku o proglašenju donosi Vlada na predlog ministarstva nadležnog za kulturu.

Kriterijumi za određivanje manifestacija od nacionalnog značaja su:

- 1) kapaciteti za postizanje odnosno održavanje umetničkog, kulturnog i društveno relevantnog kontinuiteta;
- 2) postizanje relevantnih, stručnoj evaluaciji podložnih, umetničkih i kulturnih rezultata;
- 3) doprinos razvoju domaće, nacionalne odnosno regionalne kulturne scene;
- 4) doprinos otvaranju domaće kulture i umetnosti relevantnim svetskim tendencijama;
- 5) posećenost i medijska pokrivenost;
- 6) međunarodna vidljivost i relevantnost;
- 7) doprinos humanističkim vrednostima društvene zajednice: solidarnost, tolerancija, inkluzija, obrazovanje, ekološka svest i dr.

Zadužbine i fondacije u kulturnim delatnostima

Član 12

Sredstva za finansiranje kulturnih delatnosti mogu se obezbeđivati osnivanjem i delovanjem zadužbina i fondacija, u skladu sa zakonom.

Nagrada za podsticanje kulturnog stvaralaštva

Član 13

Radi podsticanja kulturnog stvaralaštva i kulturne delatnosti Vlada utvrđuje republičke nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu.

Radi podsticanja kulturnog stvaralaštva na teritoriji autonomne pokrajine nagrade za poseban doprinos razvoju kulture i kriterijume za njihovu dodelu utvrđuje nadležni organ autonomne pokrajine.

Priznanje za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina

Član 14

Vlada, izuzetno, može dodeliti priznanje u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja umetniku, odnosno stručnjaku u kulturi, za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina. Ovo priznanje dodeljuje se umetniku koji je ostvario pravo na penziju.

Predlog za dodelu priznanja iz stava 1. ovog člana u slučaju pripadnika nacionalne manjine može podneti i nacionalni savet nacionalne manjine.

Priznanje iz stava 1. ovog člana predstavlja lično i neprenosivo pravo.

Priznanje iz stava 1. ovog člana isplaćuje se iz budžeta Republike Srbije.

Bliže uslove i način dodele priznanja iz stava 1. ovog člana utvrđuje Vlada.

II OSTVARIVANJE KULTURNE POLITIKE

1. Nacionalni savet za kulturu

Obrazovanje

Član 15

Nacionalni savet za kulturu (u daljem tekstu: Savet) obrazuje se kao stručno-savetodavno telo, radi obezbeđivanja stalne stručne podrške u očuvanju, razvoju i širenju kulture.

Sastav Saveta

Član 16

Savet ima jedanaest članova iz različitih oblasti kulturne delatnosti koje bira i razrešava Narodna skupština na predlog ministra nadležnog za kulturu (u daljem tekstu: ministar).

Narodna skupština sa liste predloga bira:

- jednog člana sa liste predloga kandidata za članove Saveta (u daljem tekstu: lista predloga kandidata) koju predlaže Republički zavod za zaštitu spomenika kulture;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Državni arhiv Srbije;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Narodni muzej Srbije;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Narodna biblioteka Srbije;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Narodno pozorište u Beogradu;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Jugoslovenska kinoteka;
- dva člana sa liste predloga kandidata koje predlaže Srpska akademija nauka i umetnosti iz reda svojih članova i to jednog člana iz Odeljenja umetnosti i drugog člana iz Odeljenja jezika i književnosti;
- jednog člana sa liste predloga kandidata koju predlaže Matica srpska;
- dva člana koja predlažu nacionalni saveti nacionalnih manjina.

Način izbora Saveta

Član 16a

Ministar najkasnije u roku od 30 dana od dana izbora za člana Vlade upućuje poziv ovlašćenim predlagačima iz člana 16. stav 2. ovog zakona da dostave liste predloga kandidata i određuje rok za dostavljanje.

Ovlašćeni predlagači iz člana 16. stav 2. ovog zakona, osim nacionalnih saveta nacionalnih manjina, dostavljaju ministru listu predloga kandidata koja sadrži po tri predložena kandidata za svakog člana Saveta, zajedno sa obrazloženom ocenom vrednosti doprinosa u odgovarajućoj oblasti kulture za svakog kandidata pojedinačno.

Nacionalni saveti nacionalnih manjina, preko Koordinacije nacionalnih saveta nacionalnih manjina, dostavljaju ministru dva zajednička kandidata za člana Saveta zajedno sa obrazloženom ocenom vrednosti doprinosa u odgovarajućoj oblasti kulture za svakog kandidata pojedinačno.

Ovlašćeni predlagači iz člana 16. stav 2. ovog zakona su dužni da prilikom predlaganja liste predloga kandidata obezbede zastupljenost oba pola.

Ministar vrši izbor po jednog kandidata sa liste predloga kandidata i sa dva predložena kandidata nacionalnih saveta nacionalnih manjina utvrđuje predlog članova Saveta koji dostavlja Narodnoj skupštini.

Predlog iz stava 5. ovog člana treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 40% predstavnika manje zastupljenog pola.

Mandat Saveta

Član 16b

Savet ima predsednika koji se bira iz redova članova Saveta, u skladu sa poslovnikom o radu.

Mandat Saveta traje četiri godine.

Narodna skupština može razrešiti člana Saveta i pre isteka mandata, i to: na lični zahtev, ako ne ispunjava svoju dužnost kao član Saveta, ili svojim postupcima povredi njegov ugled i na obrazloženi zahtev ovlašćenog predlagača iz člana 16. stav 2. ovog zakona i ministra.

Ako Narodna skupština razreši člana Saveta pre isteka mandata, ministar, u skladu sa članom 16a ovog zakona, u roku od 30 dana dostavlja predlog novog kandidata za člana Saveta.

Ako Narodna skupština ne izabere kandidata sa liste predloga za člana Saveta, ministar, u roku od 30 dana, dostavlja predlog novog kandidata za člana Saveta.

Poslovi i zadaci

Član 17

Savet:

- 1) analizira i daje mišljenje o stanju u kulturi u Republici Srbiji;
- 2) daje sugestije u kreiranju kulturne politike;
- 3) daje predloge za razvoj i unapređenje kulturnih delatnosti;
- 4) razmatra i daje mišljenje o predlogu strategije razvoja kulture i daje ocenu izvršenja;
- 5) predlaže kriterijume za sticanje statusa istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi;
- 6) (*brisana*)
- 6a) daje mišljenje u postupku dodele nagrade za podsticanje kulturnog stvaralaštva;
- 7) daje sugestije i predloge za uređenje drugih pitanja u oblasti kulture kao i međuresorne saradnje (nauka, obrazovanje, urbanizam, međunarodna saradnja, itd.);
- 8) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Savet donosi odluke većinom glasova od ukupnog broja članova Saveta.

Savet podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu, najmanje jednom godišnje.

Član 18

Savet donosi poslovnik o radu.

Rad Saveta je javan.

Sredstva za rad Saveta obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Članovi Saveta imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi odbor Narodne skupštine nadležan za administrativno-budžetska pitanja.

2. Strategija razvoja kulture Republike Srbije

Član 19

Strategiju razvoja kulture Republike Srbije donosi Vlada na predlog ministra.

Strategija se donosi za period od deset godina.

Član 20

Strategija sadrži:

- 1) analizu postojećeg stanja kulturne delatnosti i stvaralaštva u Srbiji;
- 2) osnovne postavke kulturnog razvoja, i to:
 - ciljeve kulturnog razvoja,
 - prioriteta područja kulturnog razvoja,
 - prioritete međuresorne saradnje (naučnoistraživački rad, edukacija, ravnomerni regionalni razvoj, međunarodna saradnja, kreativna industrija, kulturni turizam itd.);
- 3) strateške pravce i instrumente kulturnog razvoja, a naročito:
 - istraživanja, zaštite i korišćenja kulturnih dobara,
 - zaštite srpskih kulturnih vrednosti van teritorije Republike Srbije,
 - podsticanja kulturnog stvaralaštva i produkcije,
 - unapređivanja kulturnog stvaralaštva i kulturnog izraza pripadnika nacionalnih manjina,
 - rada ustanova kulture i drugih subjekata u kulturi,
 - kapitalne investicije u izgradnji, obnovi, opremanju i unapređenju uslova rada ustanova kulture,
 - planiranja potreba kadrova u kulturi, njihove edukacije i profesionalnog usavršavanja,
 - naučnoistraživačkog rada u kulturi,
 - amaterske delatnosti u kulturi,
 - međuresorne saradnje (mere i instrumente za stimulativnu poresku politiku u kulturi, programi bilateralne i multilateralne saradnje, mere podsticanja preduzetništva u kulturi itd.);
- 4) plan realizacije, i to:
 - definisanje aktivnosti vezanih za realizaciju prioriteta programa i projekata i strateških zadataka za svaku delatnost u kulturi i sva međuresorna područja predviđena Strategijom,
 - dinamiku sprovođenja,
 - određivanje subjekata realizacije;
- 5) kriterijume, indikatore i postupke evaluacije.

III SUBJEKTI U KULTURI

Vrste subjekata

Član 21

Kulturnu delatnost mogu obavljati ustanove kulture, udruženja u kulturi, umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi, kao i drugi subjekti u kulturi.

Član 21a

Shodno članu 6. tačka 13. ovog zakona, Srpska akademija nauka i umetnosti, Matica srpska, Srpska književna zadruga, Kulturno-prosvetna zajednica Srbije, kao i Zadužbina Ilije Kolarca, Vukova zadužbina i Zadužbina Dositej Obradović uživaju posebnu brigu.

1. Ustanove kulture

1.1. Zajedničke odredbe

Pojam

Član 22

Ustanova kulture (u daljem tekstu: ustanova), u smislu ovog zakona, jeste pravno lice osnovano radi obavljanja kulturne delatnosti u skladu sa članom 8. ovog zakona kojom se obezbeđuje ostvarivanje prava građana, odnosno zadovoljavanje potreba građana kao i ostvarivanje drugog zakonom utvrđenog interesa u oblasti kulture.

Osnivanje

Član 23

Ustanovu može osnovati Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, drugo pravno ili fizičko lice, pod uslovima propisanim zakonom.

Ustanove se mogu osnivati sredstvima u različitim oblicima svojine.

Ako ustanovu osniva više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.

Zakonom se mogu utvrditi posebni uslovi za osnivanje ustanova u pojedinim delatnostima u kulturi.

Član 24

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu osnivati ustanove radi očuvanja, unapređenja i razvoja kulturne posebnosti i očuvanja nacionalnog identiteta nacionalnih manjina, odnosno mogu, na predlog nacionalnog saveta nacionalne manjine, izmenom osnivačkog akta za pojedine postojeće ustanove utvrditi da su od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalnih manjina.

U slučaju osnivanja ustanove iz stava 1. ovog člana, prethodno se pribavlja mišljenje odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine.

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, kao osnivači ustanova iz stava 1. ovog člana, mogu u celini ili delimično preneti osnivačka prava na nacionalni savet nacionalne manjine.

Član 25

Centralne ustanove zaštite kulturnih dobara jesu: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Državni Arhiv Srbije, Narodni muzej Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka.

Autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave osniva ustanove koje obavljaju delatnost zaštite nepokretnih kulturnih dobara i delatnost zaštite arhivske građe za teritoriju autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Vlada može izuzetno od stava 1. ovog člana osnovati ustanovu koja obavlja delatnost zaštite nepokretnih kulturnih dobara i delatnost zaštite arhivske građe za teritoriju više jedinica lokalne samouprave.

Član 25a

Centralne ustanove zaštite kulturnih dobara jesu: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture, Državni Arhiv Srbije, Narodni muzej Srbije, Narodna biblioteka Srbije i Jugoslovenska kinoteka

Ustanove savremenog stvaralaštva čiji je osnivač Republika Srbija su: Narodno pozorište u Beogradu, Beogradska filharmonija, Ansambl narodnih igara i pesama Srbije "Kolo", Filmski centar Srbije i Zavod za proučavanje kulturnog razvitka.

Obaveza ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave je da svojim radom doprinesu očuvanju, istraživanju, proučavanju, predstavljanju, prikupljanju i podsticanju domaćeg kulturnog i umetničkog nasleđa kao i domaćeg kulturnog i umetničkog savremenog stvaralaštva.

Član 25b

U obavljanju svojih poslova ustanova kulture je obavezna da koristi jedinstvena softverska rešenja i da omogući dostupnost i razmenu podataka.

Digitalizacija kulturnog nasleđa je sastavni deo rada zaposlenih u ustanovi kulture.

Bliži uslovi, procesi, standardi i zadaci u oblasti digitalizacije kulturnog nasleđa i savremenog stvaralaštva i primene jedinstvenih informacionih sistema, uređuju se aktom Vlade.

Osnivački akt

Član 26

Osnivač donosi akt o osnivanju ustanove.

Akt o osnivanju ustanove sadrži, naročito:

- 1) naziv osnivača;
- 2) naziv i sedište ustanove;
- 3) delatnost ustanove;
- 4) sredstva za osnivanje i početak rada ustanove i način obezbeđivanja sredstava;
- 5) prava i obaveze i odgovornosti osnivača u pogledu obavljanja delatnosti ustanove;
- 6) organe ustanove u osnivanju i njihova ovlašćenja;
- 7) ime i prezime i matični broj lica koje će, do imenovanja direktora ustanove obavljati njegove poslove i vršiti njegova ovlašćenja;

8) način imenovanja direktora, odnosno upravnika i organa upravljanja;

9) rok za donošenje statuta.

Osnivačka prava

Član 27

Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave iz čijeg se budžeta u celini ili većim delom finansiraju rad i programi ustanove, vrše osnivačka prava u pogledu imenovanja direktora, članova upravnog odbora i članova nadzornog odbora te ustanove.

Kada je osnivač ustanove Republika Srbija, osnivačka prava iz stava 1. ovog člana vrši Vlada.

Član 28

Na statut i na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, saglasnost daje Ministarstvo.

Na statut i na akt o organizaciji i sistematizaciji poslova ustanove čiji je osnivač autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, saglasnost daje organ određen njenim propisima.

Član 29

Na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ustanovama primenjuju se opšti propisi o radu, ako zakonom nije drukčije određeno.

Statut

Član 30

Statut je osnovni opšti akt ustanove, kojim se uređuje:

- 1) delatnost ustanove;
- 2) unutrašnja organizacija ustanove;
- 3) organi ustanove, njihov sastav, način imenovanja i nadležnosti;
- 4) uslovi za imenovanje i razrešenje direktora ustanove;
- 5) odgovornost ustanove za obaveze u pravnom prometu;
- 6) druga pitanja značajna za rad ustanove.

Upis u Registar ustanova kulture

Član 31

Ustanova stiče svojstvo pravnog lica upisom u Registar ustanova kulture.

Registar ustanova kulture

Član 31a

Registar ustanova kulture, kao povereni posao, vodi Agencija za privredne registre (u daljem tekstu: APR).

Registar ustanova kulture je elektronska, centralna, javna baza podataka i dokumenata u koju se upisuju ustanove kulture u javnoj i privatnoj svojini, u skladu sa zakonom.

Na uslove i postupak imenovanja registratora, na njegova ovlašćenja i obaveze, kao i na način određivanja i visinu naknada za vođenje Registra ustanova kulture, primenjuju se propisi kojima se uređuje rad APR-a, a na postupak upisa u Registar ustanova kulture, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje postupak registracije u APR-u.

Agencija za privredne registre podatke propisane za registraciju prikuplja, obrađuje i koristi u skladu sa zakonom, u cilju obavljanja poslova u javnom interesu.

U postupku po žalbi na rešenje registratora o upisu u Registar ustanova kulture, rešava ministar.

Bližu sadržinu Registra ustanova kulture, u okviru podataka propisanih ovim zakonom, kao i dokumentaciju potrebnu za registraciju, propisuje ministar.

Član 31b

U Registar ustanova kulture upisuju se podaci i dokumenta, promena i brisanje podataka i dokumenata, u skladu sa ovim zakonom, propisima donetim za sprovođenje ovog zakona i zakonom kojim se uređuje postupak registracije u APR-u.

U Registar ustanova kulture upisuju se:

- 1) naziv i sedište ustanove kulture;
- 2) vrsta vlasništva ustanove kulture;
- 3) oblast kulturne delatnosti;
- 4) podaci o osnivaču;
- 5) podaci o zastupniku, predsedniku upravnog odbora i članovima upravnog odbora;
- 6) registarski broj i PIB ustanove kulture;
- 7) kontakt podaci i brojevi računa u banci;
- 8) podaci o osnivačkom aktu, statutu, izmenama i dopunama statuta, odnosno prečišćenom tekstu statuta;
- 9) podaci o statusnoj promeni, likvidaciji, stečaju i brisanju iz registra;
- 10) broj i datum donošenja rešenja o upisu u Registar ustanova kulture.

Podaci o domaćem fizičkom licu koji se registruju su: lično ime i jedinstveni matični broj građana.

Podaci o strancu koji se registruju su: lično ime, broj pasoša i država izdavanja, odnosno lični broj za stranca, odnosno broj lične karte stranca i zemlja izdavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuju uslovi za ulazak, kretanje i boravak stranaca na teritoriji Republike Srbije.

Podaci o domaćem pravnom licu koji se registruju su: poslovno ime, adresa sedišta i matični broj.

Podaci o stranom pravnom licu koji se registruju su: poslovno ime, adresa sedišta, broj pod kojim se to pravno lice vodi u matičnom registru i država u kojoj je to lice registrovano, koji se dokazuju izvodom iz nadležnog registra sa prevodom na srpski jezik, ovlašćenog sudskog tumača.

Lični podaci registrovanih lica mogu se koristiti samo u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu podataka o ličnosti.

Registar ustanova kulture sadrži i sledeće podatke, ako ti podaci postoje, i to:

- 1) naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine;
- 2) naziv u prevodu na strani jezik;
- 3) naziv, adresu i vrstu ogranka;
- 4) zabeležbe podataka od značaja za pravni promet.

Podaci upisani u Registar ustanova kulture, osnivački akt, statut i prečišćeni tekst statuta, objavljuju se na internet stranici APR-a, u skladu sa zakonom o postupku registracije u APR-u.

Na statusne promene i prestanak postojanja ustanove kulture u privatnoj svojini koja nisu propisana ovim zakonom, shodno se primenjuju propisi kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava.

Potpisi osnivača na osnivačkom aktu ustanove kulture u privatnoj svojini, overavaju se u skladu sa zakonom.

Evidencija ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini

Član 32

Ministarstvo vodi centralnu evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji Republike Srbije.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave dužan je da podatke o ustanovama koje je osnovala autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, dostavi Ministarstvu, u roku od 30 dana od dana osnivanja.

Sadržinu i način vođenja centralne evidencije iz stava 1. ovog člana, propisuje ministar.

Nadležni organ autonomne pokrajine vodi evidenciju ustanova osnovanih sredstvima u javnoj svojini sa sedištem na teritoriji autonomne pokrajine, kao poveren posao.

Lični podaci iz centralne evidencije iz stava 1. su: ime i matični broj direktora ustanove i datum njegovog imenovanja i ime i matični broj zastupnika i granice njegovog ovlašćenja.

Organi ustanove

Član 33

Organi ustanove su: direktor, upravni odbor i nadzorni odbor.

Ustanova može imati umetničkog, odnosno programskog direktora i umetnički, programski, odnosno stručni savet, u skladu sa ovim zakonom.

Aktom o osnivanju ustanove može se utvrditi da ustanova umesto direktora ima upravnika.

Direktor ustanove

Član 34

Ustanovom rukovodi direktor.

Direktora ustanove imenuje i razrešava osnivač.

Direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija imenuje Vlada.

Imenovanje direktora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave

Član 35

Direktor ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina odnosno jedinica lokalne samouprave, imenuje se na osnovu prethodno sprovedenog javnog konkursa, na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi upravni odbor ustanove uz prethodnu saglasnost osnivača.

Kada je osnivač Republika Srbija, javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje i sprovodi upravni odbor ustanove uz prethodnu saglasnost ministra nadležnog za kulturu.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje se najkasnije 60 dana pre isteka mandata direktora.

Javni konkurs iz stava 1. ovog člana objavljuje se na sajtu Nacionalne službe za zapošljavanje na oglasnoj tabli ili u prostorijama ustanove i u najmanje jednim dnevnim novinama koje se distribuiraju na celoj teritoriji Republike.

Javni konkurs za imenovanje direktora ustanove od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine objavljuje se i u jednom od štampanih medija na jeziku i pismu odgovarajuće nacionalne manjine.

Rok za podnošenje prijave na javni konkurs ne može biti kraći od osam ni duži od petnaest dana od dana oglašavanja javnog konkursa.

Upravni odbor je dužan da postupa sa prijavama na javni konkurs u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak.

Upravni odbor ustanove obavlja razgovor sa kandidatima koji ispunjavaju uslove iz konkursa i u roku od 30 dana od dana završetka javnog konkursa dostavlja osnivaču obrazloženi predlog liste kandidata (u daljem tekstu: Lista). Lista sadrži mišljenje upravnog odbora o stručnim i organizacionim sposobnostima svakog kandidata i zapisnik o obavljenom razgovoru.

Osnivač imenuje direktora ustanove sa Liste.

Kada je osnivač Republika Srbija, Lista se dostavlja Ministarstvu. Ministarstvo predlaže Vladi kandidata za direktora sa Liste.

Ako Ministarstvo ne prihvati predloge sa Liste dužno je da o razlozima za to obavesti Vladu.

Javni konkurs nije uspeo ako upravni odbor utvrdi da nema kandidata koji ispunjava uslove da uđe u izborni postupak o čemu je dužan da obavesti osnivača, ukoliko osnivač ne imenuje direktora ustanove sa Liste odnosno ako ministarstvo ne predloži nijednog kandidata sa Liste.

Ukoliko upravni odbor ne raspiše javni konkurs u roku koji je utvrđen u stavu 3. ovog člana, obavezan je da o razlozima zbog kojih javni konkurs nije raspisan obavesti osnivača.

U slučaju ustanove za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje u postupku imenovanja direktora.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet nacionalne manjine u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava utvrđuje se način učešća nacionalnog saveta u postupku imenovanja direktora.

Član 36

Kandidati za direktore ustanova moraju imati visoko obrazovanje i najmanje pet godina radnog iskustva u kulturi. Ostali uslovi za izbor kandidata za direktora ustanove utvrđuju se statutom ustanove.

Kandidat za direktora dužan je da predloži program rada i razvoja ustanove, kao sastavni deo konkursne dokumentacije.

Vršilac dužnosti direktora

Član 37

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti direktora ustanove, bez prethodno sprovedenog javnog konkursa, u slučaju kada direktoru prestane dužnost pre isteka mandata, odnosno kada javni konkurs za direktora nije uspeo.

Vršilac dužnosti direktora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Isto lice ne može biti dva puta imenovano za vršioca dužnosti direktora iz stava 1. ovog člana.

Vršilac dužnosti direktora mora da ispunjava uslove za izbor kandidata za direktora iz člana 36. stav 1. ovog zakona.

Vršilac dužnosti direktora ima sva prava, obaveze i ovlašćenje direktora.

Nadležnost direktora

Član 38

Direktor ustanove:

- 1) organizuje i rukovodi radom ustanove;
- 2) donosi akt o organizaciji i sistematizaciji poslova i druga opšta akta u skladu sa zakonom i statutom ustanove;
- 3) izvršava odluke upravnog odbora ustanove;
- 4) zastupa ustanovu;
- 5) stara se o zakonitosti rada ustanove;
- 6) odgovoran je za sprovođenje programa rada ustanove;
- 7) odgovoran je za materijalno-finansijsko poslovanje ustanove;
- 8) vrši druge poslove utvrđene zakonom i statutom ustanove.

Prestanak dužnosti direktora

Član 39

Dužnost direktora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće direktora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako nestručnim, nepravilnim i nesavesnim radom prouzrokuje veću štetu ustanovi ili tako zanemaruje ili nesavesno izvršava svoje obaveze da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u radu ustanove;
- 4) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti direktora, odnosno ako je pravnosnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti direktora ustanove;
- 5) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.

Umetnički, odnosno programski direktor

Član 40

Ustanova, pored direktora, može imati jednog ili više umetničkih, odnosno programskih direktora koji rukovode umetničkim, odnosno stručnim poslovima i za njih su odgovorni.

Način i uslovi za izbor, kao i postupak za razrešenje umetničkog, odnosno programskog direktora, uređuju se statutom ustanove, u skladu sa zakonom.

Upravni odbor ustanove

Član 41

Ustanovom upravlja upravni odbor.

Upravni odbor ustanove ima pet članova, izuzev ustanova iz člana 42. stav 3. ovog zakona, kod kojih se broj članova Upravnog odbora povećava za po jednog predstavnika nacionalnih saveta nacionalnih manjina, za koje je ta ustanova od posebnog značaja.

Članove upravnog odbora imenuje i razrešava osnivač, iz reda istaknutih stručnjaka i poznavalaca kulturne delatnosti.

Predsednika upravnog odbora imenuje osnivač iz reda članova upravnog odbora.

Član 42

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova upravnog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

Najmanje jedan od članova upravnog odbora iz reda zaposlenih mora da bude iz reda nosilaca osnovne, tj. programske delatnosti.

U upravni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, najmanje jedan član upravnog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana upravnog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava se utvrđuje način imenovanja članova upravnog odbora.

Sastav upravnog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 40% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi upravnog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove upravnog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

U slučaju sprečenosti predsednika upravnog odbora, sednicu upravnog odbora može zakazati i njoj predsedavati, najstariji član upravnog odbora.

Predsedniku i članovima upravnog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrđenim aktom osnivača.

Član 43

Osnivač može, do imenovanja predsednika i članova upravnog odbora ustanove, da imenuje vršioca dužnosti predsednika i članova upravnog odbora.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti predsednika i člana upravnog odbora ustanove i u slučaju kada predsedniku, odnosno članu upravnog odbora prestane dužnost pre isteka mandata.

Vršilac dužnosti predsednika, odnosno člana upravnog odbora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Nadležnosti upravnog odbora ustanove

Član 44

Upravni odbor ustanove:

- 1) donosi statut;
- 2) donosi druge opšte akte ustanove, predviđene zakonom i statutom;
- 3) utvrđuje poslovnu i razvojnu politiku;
- 4) odlučuje o poslovanju ustanove;
- 5) donosi programe rada ustanove, na predlog direktora;
- 6) donosi godišnji finansijski plan;
- 7) usvaja godišnji obračun;
- 8) usvaja godišnji izveštaj o radu i poslovanju;
- 9) daje predlog o statusnim promenama, u skladu sa zakonom;
- 10) daje predlog osnivaču o kandidatu za direktora;
- 11) zaključuje ugovor o radu sa direktorom, na određeno vreme, do isteka roka na koji je izabran, odnosno do njegovog razrešenja, a kada je za direktora imenovano lice koje je već zaposleno u istoj ustanovi kulture na neodređeno vreme, zaključuje aneks ugovora o radu, u skladu sa zakonom o radu;
- 12) odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim zakonom i statutom.

Kada je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave saglasnost na akte iz stava 1. tač. 5) i 6) daje osnivač.

Prestanak dužnosti člana upravnog odbora

Član 44a

Dužnost člana upravnog odbora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće člana upravnog odbora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana upravnog odbora, odnosno ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana upravnog odbora ustanove;
- 4) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.

Nadzorni odbor

Član 45

U ustanovi se obrazuje nadzorni odbor.

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad poslovanjem ustanove.

Nadzorni odbor ima tri člana.

Članove nadzornog odbora imenuje i razrešava osnivač.

Predsednika nadzornog odbora imenuje osnivač iz reda članova nadzornog odbora.

Član 46

Ako je osnivač ustanove Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, najviše jedna trećina članova nadzornog odbora imenuje se iz reda zaposlenih u ustanovi, na predlog reprezentativnog sindikata ustanove, a ukoliko ne postoji reprezentativni sindikat, na predlog većine zaposlenih.

U nadzorni odbor ustanove koja se osniva u skladu sa članom 24. stav 1. ovog zakona, odnosno za koju se izmenom osnivačkog akta utvrdi da je od posebnog značaja za očuvanje, unapređenje i razvoj kulturne posebnosti i očuvanje nacionalnog identiteta nacionalne manjine, najmanje jedan član nadzornog odbora imenuje se na predlog odgovarajućeg nacionalnog saveta nacionalne manjine. Kada više nacionalnih saveta nacionalnih manjina daje predlog za člana nadzornog odbora, predlog zajednički podnose svi zainteresovani nacionalni saveti nacionalnih manjina.

U slučaju prenošenja osnivačkih prava na nacionalni savet nacionalne manjine u skladu sa članom 24. stav 3. ovog zakona, aktom o prenošenju osnivačkih prava utvrđuje se način imenovanja članova nadzornog odbora.

Sastav nadzornog odbora treba da obezbedi zastupljenost od najmanje 40% predstavnika manje zastupljenog pola.

Članovi nadzornog odbora ustanove iz stava 1. ovog člana imenuju se na period od četiri godine i mogu biti imenovani najviše dva puta.

Vlada imenuje predsednika i članove nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija.

Za člana nadzornog odbora ne može biti imenovano lice koje je član upravnog odbora ustanove.

U slučaju sprečenosti predsednika nadzornog odbora, sednicu nadzornog odbora može zakazati i njoj predsedavati, najstariji član nadzornog odbora.

Predsedniku i članovima nadzornog odbora može pripadati naknada za rad, pod uslovima i prema merilima utvrđenim aktom osnivača.

Član 47

Osnivač može do imenovanja predsednika i članova nadzornog odbora ustanove da imenuje vršiocje dužnosti predsednika i članova nadzornog odbora.

Osnivač može imenovati vršioca dužnosti predsednika i člana nadzornog odbora ustanove i u slučaju kada predsedniku, odnosno članu nadzornog odbora prestane dužnost pre isteka mandata.

Vršilac dužnosti predsednika, odnosno člana nadzornog odbora može obavljati tu funkciju najduže jednu godinu.

Izveštaj nadzornog odbora

Član 48

Nadzorni odbor, najmanje jedanput godišnje, podnosi izveštaj o svom radu osnivaču.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana nadzorni odbor podnosi Ministarstvu, kada je osnivač ustanove Republika Srbija.

Prestanak dužnosti člana nadzornog odbora

Član 48a

Dužnost člana nadzornog odbora ustanove prestaje istekom mandata i razrešenjem.

Osnivač ustanove razrešiće člana nadzornog odbora pre isteka mandata:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako obavlja dužnost suprotno odredbama zakona;
- 3) ako je protiv njega pokrenut krivični postupak za delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana nadzornog odbora, odnosno ako je pravosnažnom sudskom odlukom osuđen za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje dužnosti člana nadzornog odbora ustanove;
- 4) iz drugih razloga utvrđenih zakonom ili statutom ustanove.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet

Član 49

U ustanovi se obrazuje umetnički, programski, odnosno stručni savet.

Umetnički, programski, odnosno stručni savet razmatra pitanja iz umetničke, programske, odnosno stručne delatnosti ustanove i direktoru, odnosno umetničkom ili programskom direktoru, daje mišljenja i predloge vezane za umetnički, programski i stručni rad ustanove.

U sastav umetničkog, programskog, odnosno stručnog saveta biraju se lica od visokog umetničkog i stručnog integriteta i autoriteta.

Sastav, nadležnost i način rada umetničkog, programskog i stručnog saveta, bliže se uređuju statutom ustanove.

Ugovor o radu na umetničkim, programskim ili stručnim poslovima

Član 50

(Brisan)

Član 51

Umetnički, programski ili stručni poslovi u ustanovama, mogu se obavljati i zaključivanjem autorskih, izvođačkih ili drugih ugovora, između direktora ustanove i samostalnih umetnika ili drugih fizičkih lica.

Član 51a

Igraču umetničke igre zaposlenom u ustanovi kulture, a koji radi na radnom mestu na kome se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem, radni odnos prestaje navršanjem uslova za sticanje prava na starosnu penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, ako poslodavac ne može da obezbedi drugo radno mesto za koje zaposleni ispunjava uslove za rad.

Akt kojim se planiraju mere podrške unapređenja umetničke igre u ustanovama kulture, na predlog ministra nadležnog za kulturu, donosi Vlada uz prethodnu saglasnost reprezentativnih sindikata u oblasti umetničkih igara.

Čl. 52-54

(Brisano)

2. Umetnik, saradnik i stručnjak u kulturi. Udruženja u kulturi

Udruživanje umetnika, saradnika, odnosno stručnjaka u kulturi

Član 55

Umetnici, saradnici, odnosno stručnjaci u kulturi mogu se udruživati u udruženja (u daljem tekstu: udruženje u kulturi) saglasno propisima o udruživanju građana.

Član 55a

Reprezentativna umetnička udruženja u kulturi, mogu se utvrditi za sledeća područja kulture:

- 1) književno stvaralaštvo;
- 2) književno prevodilaštvo;
- 3) muzičko stvaralaštvo;
- 4) muzička interpretacija;
- 5) likovna umetnost;
- 6) primenjena i vizuelna umetnost, dizajn i umetnička fotografija;
- 7) filmska umetnost i audio vizuelno stvaralaštvo;
- 8) pozorišna umetnost - scensko stvaralaštvo i interpretacija;
- 9) opera, muzičko scensko stvaralaštvo i interpretacija;
- 10) umetnička igra (klasičan balet, narodna igra i savremena igra);
- 11) digitalno stvaralaštvo i multimedija;
- 12) arhitektura;
- 13) (*brisana*)
- 14) izvođenje muzičkih, govornih, artistskih i scenskih kulturnih programa.

Član 55b

Reprezentativna udruženja u kulturi, mogu se utvrditi za sledeća područja kulture:

- 1) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje nepokretnog kulturnog nasleđa;
- 2) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje pokretnog kulturnog nasleđa;
- 3) istraživanje, zaštita, korišćenje, prikupljanje i predstavljanje nematerijalnog kulturnog nasleđa;
- 4) filmske i televizijske delatnosti;
- 5) naučnoistraživačka i edukativna delatnost u kulturi;
- 6) bibliotečko-informaciona delatnost;
- 7) izdavaštvo;
- 8) menadžment u kulturi;
- 9) produkcija kulturnih programa i dela;
- 10) stručna saradnja u umetničkim delatnostima i delatnostima u oblasti kulturnog nasleđa;
- 11) prevođenje stručnih i naučnih tekstova;
- 12) primena informacionih i komunikacionih tehnologija u kulturi.

Reprezentativna udruženja u kulturi

Član 56

Ukoliko u jednom području kulture navedenom u članu 55a i 55b ovog zakona postoji više registrovanih udruženja, status reprezentativnog udruženja u kulturi za teritoriju Republike Srbije (u daljem tekstu: reprezentativno udruženje u kulturi), na predlog Komisije za utvrđivanje reprezentativnosti udruženja u kulturi, za najviše dva udruženja rešenjem utvrđuje ministar.

Jedno reprezentativno udruženje može imati reprezentativnost za više područja kulture ako za to ispunjava uslove utvrđene u aktu iz stava 5. ovog člana.

Registar reprezentativnih udruženja u kulturi (u daljem tekstu: Registar reprezentativnih udruženja), uspostavlja i vodi ministarstvo nadležno za poslove kulture kao jedinstvenu, centralizovanu i javno dostupnu evidenciju u elektronskom obliku.

Registar iz stava 3. ovog člana, sadrži podatke o reprezentativnim udruženjima, i to: naziv, sedište, adresa, datum osnivanja, područje kulture, ime zastupnika i jedinstvenu identifikacionu oznaku, odnosno broj pod kojim je udruženje upisano u registar.

Podaci iz stava 4. ovog člana upisuju se nakon dobijanja statusa reprezentativnog udruženja, odnosno donošenja rešenja.

Sastav i način rada komisije iz stava 1. ovog člana kao i bliže uslove i način utvrđivanja i prestanka statusa reprezentativnog udruženja u kulturi, propisuje ministar.

Rešenje iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Član 57

Udruženje u kulturi koje je, u skladu sa ovim zakonom, steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi, u naziv udruženja unosi i oznaku: "reprezentativno udruženje u kulturi".

Udruženje u kulturi koje je steklo status reprezentativnog udruženja u kulturi može taj status izgubiti na način na koji je stečen rešenjem ministra, ako prestane da ispunjava uslove potrebne za sticanje reprezentativnosti utvrđene propisom iz člana 56. stav 5. ovog zakona, kao i ako poslove poverene ovim zakonom ne obavlja ili ih obavlja suprotno zakonu.

Pojam samostalnog umetnika

Član 58

Umetnik u smislu ovog zakona, jeste fizičko lice koje stvara autorska dela iz oblasti umetničke delatnosti ili izvodi umetnička i autorska dela iz oblasti umetničke delatnosti definisane članom 55a ovog zakona.

Samostalni umetnik jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja umetničku delatnost i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku delatnost u oblasti kulture.

U obavljanju delatnosti lica iz stava 2. ovog člana, uz lično ime, može da koristi oznaku "samostalni umetnik".

Pojam samostalnog stručnjaka u kulturi

Član 59

Samostalni stručnjak u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno u vidu zanimanja, obavlja poslove iz člana 55b. ovog zakona i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja delatnost u oblasti kulture.

U obavljanju delatnosti iz stava 1. ovog člana, uz lično ime, može se koristiti oznaka "samostalni stručnjak u kulturi".

Pojam samostalnog izvođača kulturnih programa i samostalnog saradnika u kulturi

Član 60

Samostalni izvođač kulturnih programa u muzičkim i scenskim delatnostima je fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja obavlja vokalno i instrumentalno izvođenje kulturnih programa, ili na drugi način izvodi kulturni ili artistski program, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Samostalni saradnik u kulturi jeste fizičko lice koje samostalno, u vidu zanimanja, obavlja stručno-tehničke poslove u oblasti kulturnih delatnosti, i kome je reprezentativno udruženje u kulturi utvrdilo status lica koje samostalno obavlja delatnost u oblasti kulture.

Uslovi za upis u Registar lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Član 61

Lice iz čl. 58-60. ovog zakona stiče status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture upisom u Registar lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, (u daljem tekstu: Registar lica) ako ispunjava sledeće uslove:

- 1) ako ima poslovnu sposobnost;
- 2) ako obavlja delatnost iz člana 8. ovog zakona kao jedino ili glavno zanimanje, a nije korisnik penzije;
- 3) ako ima dozvolu (licencu) za obavljanje delatnosti, kada je takva dozvola (licenca) propisana;
- 4) ako mu obavljanje delatnosti nije zabranjeno pravosnažnom sudskom odlukom;
- 5) ako ima prebivalište u Republici Srbiji;
- 6) ako ima rešenje o utvrđivanju statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture iz člana 62. ovog zakona.

Registar lica vodi odgovarajuće reprezentativno udruženje u kulturi kao jedinstvenu, centralizovanu i javno dostupnu evidenciju u elektronskom obliku. Proveru ispunjenosti uslova iz stava 1. ovog člana vrši odgovarajuće reprezentativno udruženje uvidom u službene evidencije u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravni postupak i elektronska uprava.

Registar lica se vodi u cilju upoznavanja javnosti o licima koja su dobila status samostalnog umetnika, vođenja evidencije o drugim angažovanjima samostalnih umetnika i vođenja evidencije o uplatama zakonom propisanih doprinosa za samostalne umetnike. Registar lica je javan u delu koji se odnosi na ime i prezime lica koje je dobilo status samostalnog umetnika.

Postupak registracije

Član 61a

Za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, lice iz čl. 58-60. ovog zakona podnosi jedinstvenu prijavu u elektronskom obliku odgovarajućem reprezentativnom udruženju u kulturi.

Za lica koje nema tehničkih mogućnosti da dostavi prijavu u elektronskom obliku, jedinstvenu prijavu podnosi uz pomoć reprezentativnog udruženja.

Tehnička pomoć za vođenje registra

Član 61b

Registar reprezentativnih udruženja i Registar lica vode se uz tehničku podršku službe Vlade nadležne za informacione tehnologije i elektronsku upravu, koja obavlja poslove tehničke podrške u uspostavljanju i vođenju registra, poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u registru.

Član 62

Po zahtevima lica za utvrđivanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, reprezentativna udruženja donose rešenja za kulturno područje za koje su upisana u registar reprezentativnih udruženja u kulturi u smislu člana 56. ovog zakona.

Bliže uslove, merila i kriterijume, kao i postupak po zahtevima lica za utvrđivanje statusa lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, kao i postupak provere ispunjenosti uslova iz člana 61. ovog zakona za lica koja su upisana u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture za četvorogodišnji period, za sve oblasti kulturnih delatnosti na predlog reprezentativnih udruženja, propisuje ministar.

Lice koje je upisano u evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, oslobađa se od obaveze dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 2. ovog člana, kada napuni 30 godina staža osiguranja (muškarci), odnosno 25 godina staža osiguranja (žene).

Lični podaci o licima iz stava 2. su: ime i prezime, jedinstveni matični broj građana, pol, datum rođenja, mesto i opština rođenja, adresa, mesto i opština stanovanja i kontakt telefon.

Evidencija lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture

Član 63

Evidenciju lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture (u daljem tekstu: evidencija), za svaku kulturnu delatnost, vodi odgovarajuće reprezentativno udruženje u kulturi u Registru lica.

Podatke iz evidencije reprezentativno udruženje u kulturi upisuje u Registar lica na osnovu službenih evidencija elektronskim putem u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

U evidenciju iz stava 1. upisuje se:

- 1) redni broj upisa;
- 2) prezime (ime jednog roditelja) i ime lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 3) datum i mesto rođenja, opština, državljanstvo;
- 4) prebivalište, adresa i broj telefona;
- 5) delatnost lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 6) datum početka samostalnog obavljanja delatnosti i broj akta o utvrđivanju statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 7) datum prestanka obavljanja delatnosti;
- 8) podaci o ispunjenosti uslova propisanih članom 61. stav 1. ovog zakona, za sticanje statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture;
- 9) podatke o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade;
- 10) promena podataka;
- 11) datum upisa;
- 12) napomena.

Jedinstvena baza podataka

Član 63a

Registar reprezentativnih udruženja je jedinstvena baza podataka ministarstva nadležnog za poslove kulture reprezentativnih udruženja u kulturi.

Registar lica je jedinstvena baza podataka reprezentativnih udruženja o licima, koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture.

Jedinstvena baza podataka iz stava 1. ovog člana uspostavlja se na osnovu postojećih evidencija koje vode reprezentativna udruženja.

Podaci o reprezentativnim udruženjima i licima koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture unose se u registar registracijom reprezentativnog udruženja i podnošenjem jedinstvene prijave u elektronskom obliku lica koja samostalno obavljaju umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, kao i ažuriranjem podataka iz postojećih nadležnih registara, baza podataka i službenih evidencija, koje se vode u Republici Srbiji.

U Registar reprezentativnih udruženja i Registar lica se upisuju sledeći podaci iz postojećih nadležnih registara, baza podataka i službenih evidencija:

1) matični broj, poreski identifikacioni broj, naziv, sedište, adresa, datum osnivanja, područje kulture, pretežna delatnost, ime zastupnika iz registra udruženja koji vodi organ nadležan za vođenje privrednih registara nakon dobijanja statusa reprezentativnog udruženja, odnosno donošenja rešenja;

2) prezime (ime jednog roditelja) i ime lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, datum i mesto rođenja, opština, državljanstvo iz registra matičnih knjiga koji vodi ministarstvo nadležno za poslove državne uprave, nakon dobijanja statusa samostalnog umetnika;

3) opštinu, mesto i adresu prebivališta iz registra prebivališta koje vodi ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove;

4) osnov osiguranja kao i osnovice doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, visinu uplaćenih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i period na koji se ta uplata odnosi, odnosno podatke o uplati doprinosa po osnovu ugovorene naknade, iz centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja.

Uverenje

Član 64

Nadležno reprezentativno udruženje u kulturi izdaje uverenja o činjenicama upisanim u Registar lica.

Uverenja iz stava 1. ovog člana izdaju se saglasno podacima iz Registra lica i imaju značaj javne isprave.

Uverenja iz stava 1. ovog člana izdaju se na zahtev, po pravilu istog dana kad je stranka zatražila izdavanje uverenja, a najdocije u roku od osam dana od dana podnošenja zahteva.

Ako nadležno reprezentativno udruženje u kulturi odbije zahtev za izdavanje uverenja, dužno je da o tome donese posebno rešenje.

Ako u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva nadležno reprezentativno udruženje u kulturi ne izda uverenje, niti donese i dostavi stranci rešenje o odbijanju zahteva, stranka može izjaviti žalbu kao da je zahtev odbijen.

Ako stranka, na osnovu dokaza kojima raspolaže, smatra da joj uverenje nije izdato u skladu s podacima iz Registra lica, može zahtevati izmenu ili izdavanje novog uverenja.

Nadležno reprezentativno udruženje u kulturi dužno je da donese posebno rešenje ako odbije zahtev stranke da joj izmeni ili izda novo uverenje.

Ako u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva za izmenu ili izdavanje novog uverenja to ne bude učinjeno, stranka može izjaviti žalbu kao da je njen zahtev odbijen.

Protiv rešenja o odbijanju zahteva iz st. 4. i 7. ovog člana žalba se može izjaviti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

Žalba iz st. 5. i 8. ovog člana izjavljuje se Ministarstvu nakon isteka roka propisanog za izdavanje, odnosno izmenu uverenja.

Promene i brisanje iz Registra lica

Član 65

Samostalni umetnik, samostalni saradnik, odnosno samostalni stručnjak u kulturi dužni su da svaku nastalu promenu u vezi sa uslovima za upis u Registar lica iz člana 61. stav 1. ovog zakona, prijave nadležnom reprezentativnom udruženju u kulturi koje vodi tu evidenciju, najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Podaci koji se o licima iz stava 1. ovog člana pribavljaju po službenoj dužnosti, ažuriraju se odmah nakon promene u izvornoj evidenciji u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Član 66

Lice koje je steklo status lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture briše se iz Registra lica na lični zahtev.

Lice iz stava 1. ovog člana briše se iz Registra lica po službenoj dužnosti kad nadležno reprezentativno udruženje u kulturi koje vodi Registar lica rešenjem utvrdi da to lice više ne ispunjava uslove propisane u članu 61. stav 1. ovog zakona.

Obrada podataka o ličnosti

Član 66a

Obrada podataka o ličnosti koji se vode u Registru reprezentativnih udruženja i Registru lica, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Registar reprezentativnih udruženja i Registar lica se nalaze u državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka koji obezbeđuje fizičku zaštitu podataka u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.

Podaci o ličnosti koriste se u svrhu utvrđenu ovim zakonom.

Tehnički podaci u registru

Član 66b

Registar reprezentativnih udruženja i Registar lica sadrže i tehničke podatke kojima se omogućava efikasno, ažurno i zakonito uspostavljanje, vođenje i razmena podataka iz člana 63a ovog zakona, a naročito:

- 1) identifikacione oznake kojima se povezuju izvorne službene evidencije na osnovu kojih se upisuju i koriste podaci u registru i to: jedinstveni matični broj građana, evidencijski broj stranca, jedinstveni broj koji dodeljuje centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja za potrebe obaveznog socijalnog osiguranja obveznicima doprinosna i osiguranim licima i poreski identifikacioni broj;
- 2) šifrnike neophodne za vođenje podataka u registru;
- 3) evidenciju ovlašćenih lica organa iz člana 3. ovog zakona, kao i evidenciju o ovlašćenim licima udruženja: lično ime, jedinstveni matični broj građana, dodeljena prava.

Uvid u podatke iz registra

Član 66c

Pravo na uvid i prava na osnovu ostvarenog uvida u podatke Registra reprezentativnih udruženja i Registra lica ima lice na koje se podaci odnose u skladu sa odredbama zakona kojim se reguliše zaštita podataka o ličnosti. Treća lica imaju prava uvida koji se uređuje odredbama zakona kojim se reguliše slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Pravo na uvid u podatke Registra lica ima ovlašćeno lice prilikom vršenja poslova u skladu sa zakonom.

Vršenje poverenih poslova

Član 67

Poslovi utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, poslovi izdavanja uverenja i vođenja evidencije, koje reprezentativna udruženja u kulturi obavljaju u skladu sa ovim zakonom, vrše se kao povereni poslovi.

U postupcima u vezi poslova iz stava 1. ovog člana, ako drukčije nije propisano ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Reprezentativna udruženja sačinjavaju godišnji program rada na osnovu koga se vrši finansiranje poverenih poslova, vodeći računa o broju lica za koje se vodi evidencija, potrebnom broju izvršilaca i drugim materijalno-tehničkim i tekućim rashodima i izdacima za vršenje poverenih poslova.

Saglasnost na godišnji program rada reprezentativnih udruženja daje Ministarstvo.

Ministarstvo zaključuje sa reprezentativnim udruženjem godišnji ugovor o finansiranju vršenja poverenih poslova.

Isplata sredstava iz budžeta Republike Srbije vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava.

Pojam istaknutog umetnika i istaknutog stručnjaka u kulturi

Član 68

Umetnik, odnosno stručnjak u kulturi koji je svojim radom u oblasti kulturne delatnosti dao vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina u Republici Srbiji i koji ispunjava druge uslove pripisane ovim zakonom i propisima donetim za sprovođenje ovog zakona, može steći status istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi.

Kriterijume za sticanje statusa istaknutog umetnika, odnosno istaknutog stručnjaka u kulturi, na predlog Saveta, propisuje ministar.

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje

Član 69

(Brisan)

Član 70

Doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosi za zdravstveno osiguranje za samostalne umetnike iz člana 58. stav 2. ovog zakona obezbeđuju se u budžetu jedinica lokalne samouprave.

Bliže uslove i način sticanja prava na uplatu doprinosa iz stava 1. ovog člana propisuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Član 71

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, za koje se sredstva obezbeđuju u budžetu jedinice lokalne samouprave, za lica iz člana 58. stav 2. ovog zakona, vrši se preko reprezentativnog udruženja u kulturi kod koga je to lice uvedeno u Registar lica.

Reprezentativna udruženja u kulturi, dužna su da, u roku od 15 dana od dana uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje za lica koja su u Registru lica tog udruženja, a za koje su dodeljena budžetska sredstva preko reprezentativnog udruženja, a najkasnije do kraja tekuće godine, podnesu izveštaj o realizaciji uplate doprinosa i dostave dokaze o namenskom korišćenju finansijskih sredstava organu koji je odobrio sredstva za prenos sredstava preko reprezentativnih udruženja u kulturi.

3. Amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo

Član 72

Amatersko kulturno i umetničko stvaralaštvo obuhvata aktivnosti lica ili grupe lica koja se bez materijalne nadoknade bave stvaranjem ili izvođenjem dela iz oblasti kulturne i umetničke delatnosti.

Lica i grupe lica iz stava 1. ovog člana mogu se udruživati u amaterska kulturno-umetnička društva i njihove saveze saglasno propisima o udruživanju građana.

Udruženja iz stava 2. ovog člana imaju status subjekta u kulturi.

Jedinica lokalne samouprave obezbeđuje prostorne uslove za rad amaterskih kulturno-umetničkih društava, odnosno saveza i amaterskih grupa koji realizuju amaterske kulturne programe i obezbeđuju sredstva za realizovanje programa koji su od lokalnog i regionalnog značaja.

Kulturno-umetnička društva se mogu udruživati u saveze na nivou više opština, grada, Pokrajine i Republike radi ostvarivanja sistema takmičenja u amaterskim programima, edukacije i programa razvoja amaterizma shodno odredbama zakona.

4. Drugi subjekti u kulturi

Član 73

Drugi subjekti u kulturi su:

- 1) zadužbine i fondacije u kulturi;
- 2) privredna društva i preduzetnici registrovani za obavljanje delatnosti u kulturi;
- 3) kulturni centri Republike Srbije u inostranstvu;
- 4) strani kulturni centri na teritoriji Republike Srbije;
- 5) druga pravna lica u čijem se sastavu nalazi muzej ili zbirka, odnosno koja obavljaju poslove čuvanja i izlaganja kulturnih dobara vezanih za vršenje njihove delatnosti.

IV FINANSIRANJE

Finansiranje ustanova kulture

Član 74

Ustanove čiji su osnivači Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave, finansiraju se ili sufinansiraju iz budžeta osnivača i drugih izvora predviđenih ovim zakonom.

Visinu sredstava za finansiranje delatnosti ustanove iz stava 1. ovog člana utvrđuje osnivač, na osnovu predloga godišnjeg programa rada i predloga finansijskog plana ustanove za narednu godinu i projekcijama za naredne dve godine.

Predlog godišnjeg programa rada ustanova iz stava 1. ovog člana sadrži posebno iskazana sredstva potrebna za finansiranje programa i projekata u kulturi, kao i sredstva potrebna za finansiranje tekućih rashoda i izdataka.

Sredstva za finansiranje i sufinansiranje međunarodnih programa ustanova kulture u cilju sprovođenja javne i kulturne diplomatije, uključujući i predlaganje i planiranje aktivnosti i programa za kulturne centre Republike Srbije u inostranstvu, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Ustanove kulture iz stava 1. ovog člana podnose osnivaču predlog godišnjeg programa rada i predlog finansijskog plana za narednu godinu i projekcijama za naredne dve godine, najkasnije do 20. jula tekuće godine.

Ustanove čiji je osnivač Republika Srbija predlog godišnjeg programa rada i predlog finansijskog plana za narednu godinu i projekcijama za naredne dve godine podnose ministarstvu.

Član 75

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture, utvrđuje koji će se kulturni programi, delovi programa, tekući rashodi i izdaci ustanova iz člana 74. stav 1. ovog zakona, finansirati ili sufinansirati sredstvima budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Rukovodilac organa iz stava 1. ovog člana, odnosno skupština jedinice lokalne samouprave, a na osnovu predloga godišnjeg programa rada i predloga finansijskog plana za narednu godinu i projekcijama za naredne dve godine, odlučuje o visini ukupnih sredstava za finansiranje rada ustanova.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove kulture zaključuje sa ustanovom iz stava 1. ovog člana godišnji ugovor o finansiranju delatnosti ustanove.

Sredstva iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave koriste se u skladu sa zakonom kojim se uređuje budžetski sistem.

Ustanova je dužna da namenski koristi odobrena finansijska sredstva i podnese izveštaj o realizaciji kulturnih programa i projekata u roku od 30 dana po završetku programa, odnosno projekata za koje su dodeljena budžetska sredstva sa dokazima o namenskom korišćenju finansijskih sredstava.

Izveštaj iz stava 5. ovog člana sastavni je deo dokumentacije kojom korisnici pravdaju namenski utrošena sredstva.

Finansiranje i sufinansiranje projekata u kulturi

Član 76

Najmanje jednom godišnje Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave raspisuju javne konkurse radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata u kulturi, kao i projekata umetničkih, odnosno stručnih i naučnih istraživanja u kulturi.

Pravo učešća na konkursu imaju ustanove, umetnička i druga udruženja registrovana za obavljanje delatnosti kulture, kao i drugi subjekti u kulturi, osim ustanova kulture čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave i koji se finansiraju shodno članu 74. ovog zakona, te ne mogu učestvovati u konkursima koje raspisuju njihovi osnivači.

Pravo učešća na konkursima koji su namenjeni očuvanju i promociji srpske kulture u inostranstvu imaju ustanove, udruženja i drugi subjekti u kulturi, koji su u inostranstvu registrovani za obavljanje kulturne delatnosti.

O izboru projekata po raspisanom javnom konkursu odlučuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na obrazloženi predlog stručne komisije koju obrazuje organ koji raspisuje konkurs (u daljem tekstu: Komisija).

Nacionalni savet nacionalne manjine daje predlog za raspodelu sredstava koja se dodeljuju putem javnog konkursa iz budžeta Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave ustanovama, manifestacijama i udruženjima nacionalne manjine u oblasti kulture.

Članovi Komisije se biraju iz reda uglednih i afirmisanih umetnika i stručnjaka u kulturi posebno za svaku oblast kulturne delatnosti koja je predmet konkursa. Član Komisije ne može učestvovati u vrednovanju projekata u koji je na bilo koji način uključen ili ako postoji neki od razloga predviđenih zakonom kojim se uređuje sukob interesa.

Visinu naknade za rad članova Komisija utvrđuje ministar, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno nadležni organ jedinice lokalne samouprave u skladu sa raspoloživim sredstvima u budžetu.

Sa izabranim podnosiocima projekata zaključuju se ugovori o njihovom finansiranju, odnosno sufinansiranju.

Isplata sredstava iz budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine, odnosno budžeta jedinice lokalne samouprave, vrši se na osnovu rešenja o prenosu sredstava.

Ministarstvo, organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave može zaključiti ugovor o finansiranju ili sufinansiranju projekata u kulturi i bez javnog konkursa, ako se radi o izuzetno značajnom projektu koji nije bilo moguće

unapred planirati i ukoliko taj projekat ispunjava najmanje tri kriterijuma utvrđena aktom iz stava 13. ovog člana, s tim da se za pojedinačna davanja može opredeliti najviše 25% sredstava od ukupne mase odobrenih budžetskih sredstava za namene iz stava 1. ovog člana.

Sredstva za finansiranje ili sufinansiranje programa i projekata koji se realizuju u skladu sa potpisanim međunarodnim ugovorima, sredstva za realizaciju programa i projekata koji se sprovode u saradnji sa međunarodnim organizacijama, sredstva za plaćanje participacije u međunarodnim fondovima, sufinansiranje ili finansiranje projekata koji proističu iz potpisanih ili potvrđenih međunarodnih bilateralnih sporazuma, programa, protokola i memoranduma o saradnji u oblasti kulture i drugih međunarodnih obaveza, kao i sredstva za programe i projekte u oblasti javne i kulturne diplomatije, uključujući i programe namenjene kulturno-informativnim centrima Republike Srbije u svetu, obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, u budžetu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Bliža merila, kriterijume i način izbora projekata u kulturi koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine, odnosno jedinica lokalne samouprave utvrđuje Vlada, u skladu sa načelima kulturnog razvoja, a naročito uvažavanjem kulturnih i demokratskih vrednosti lokalne, regionalne i nacionalne tradicije, kulturne raznolikosti, očuvanjem kulture nacionalnih manjina i dobara od posebnog značaja za kulturu i istoriju srpskog naroda, koja se nalaze van teritorija Republike Srbije.

Sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka

Član 77

Republika Srbija, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave mogu sufinansirati tekuće rashode i izdatke ustanova i drugih subjekata u kulturi koji se ne finansiraju redovno iz njihovih budžeta, ako svojim programima trajnije zadovoljavaju kulturne potrebe građana na odgovarajućem području.

Ustanove, odnosno drugi subjekti u kulturi iz stava 1. ovog člana, uz zahtev za sufinansiranje, podnose izveštaj o petogodišnjem radu i strateški razvojni plan za narednih pet godina.

Visina sredstava za sufinansiranje tekućih rashoda i izdataka ustanova i drugih subjekata u kulturi iz stava 1. ovog člana ne može premašiti iznos od 45% od ukupnih tekućih rashoda i izdataka ustanove kulture, odnosno drugog subjekta u kulturi, čiji se tekući rashodi i izdaci sufinansiraju.

Ministarstvo, nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave i ustanova, odnosno drugi subjekat u kulturi iz stava 1. ovog člana, zaključuju poseban ugovor o sufinansiranju tekućih rashoda i izdataka, koji važi do kraja fiskalne godine.

Izveštaj

Član 78

Ustanove kulture i drugi subjekti u kulturi koji se finansiraju ili sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, dužni su da, u roku od 15 dana po završetku programa odnosno projekta za koji su dodeljena budžetska sredstva, a najkasnije do kraja tekuće godine, podnesu izveštaj o realizaciji tih kulturnih programa i projekata i dostave dokaze o namenskom korišćenju finansijskih sredstava organu koji je odobrio sredstva za finansiranje njihovih programa i projekata.

Ustanova je dužna da najkasnije do 15. marta tekuće godine, podnese izveštaj o radu i izveštaj o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu.

V NADZOR

Član 79

Inspekcijски nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo.

Na teritoriji autonomne pokrajine, inspekcijски nadzor nad primenom ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

Član 80

Ministarstvo vrši nadzor nad radom ustanova.

Nadzor nad radom ustanova na teritoriji autonomne pokrajine vrši nadležni organ autonomne pokrajine, kao povereni posao.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 81

Ustanove osnovane do dana početka primene ovog zakona dužne su da usklade svoju organizaciju, rad i opšte akte sa odredbama ovog zakona, u roku od godinu dana od dana početka primene ovog zakona.

Član 82

Do imenovanja direktora, predsednika i članova upravnog, odnosno nadzornog odbora ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave prema odredbama ovog zakona, direktor, predsednik i članovi upravnog, odnosno nadzornog odbora tih ustanova, nastavljaju rad prema propisima koji su važili na dan njihovog imenovanja, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti.

Član 83

Do utvrđivanja statusa reprezentativnog udruženja u kulturi u skladu sa odredbama ovog zakona, poverene poslove utvrđivanja statusa lica koje samostalno obavlja umetničku ili drugu delatnost u oblasti kulture, izdavanja uverenja i vođenja evidencije obavljaće umetnička udruženja utvrđena u članu 3. stav 1. Zakona o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture ("Službeni glasnik RS", br. 39/93 i 42/98).

Član 84

Udruženje u kulturi u određenoj kulturnoj delatnosti koje stekne status reprezentativnog udruženja u kulturi u skladu sa odredbama ovog zakona, preuzeće predmete, evidencije i arhivu od odgovarajućeg umetničkog udruženja iz člana 3. stav 1. Zakona o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture ("Službeni glasnik RS", br. 39/93 i 42/98) koje ne stekne status reprezentativnog udruženja u kulturi po odredbama ovog zakona, u roku, u postupku i na način utvrđen propisom iz člana 56. stav 4. ovog zakona.

Član 85

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, izuzev Strategije koju će Vlada doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 85a

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 86

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe:

- 1) Zakon o delatnostima od opšteg interesa u oblasti kulture ("Službeni glasnik RS", broj 49/92);
- 2) Zakon o samostalnom obavljanju umetničke ili druge delatnosti u oblasti kulture ("Službeni glasnik RS", br. 39/93 i 42/98).

Član 87

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjivaće se istekom roka od šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o kulturi

("Sl. glasnik RS", br. 13/2016)

Član 44

Lica koja su stekla pravo na dodelu priznanja za vrhunski doprinos nacionalnoj kulturi, odnosno kulturi nacionalnih manjina u vidu doživotnog mesečnog novčanog primanja u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona, zadržavaju to pravo.

Član 45

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o kulturi

("Sl. glasnik RS", br. 47/2021)

Član 15

Registar ustanova propisan ovim zakonom počće sa radom u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do početka rada registra, APR će preuzeti od privrednih sudova koji su bili nadležni za poslove registracije ustanova, predmete, arhivu i registratorski materijal nastao u radu na vođenju registra.

Do početka rada registra u APR-u, ustanove će se registrovati u nadležnim privrednim sudovima.

Postojeće ustanove dužne su da usklade svoju organizaciju, rad i opšte akte sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ustanove iz stava 4. ovog člana, dužne su da APR-u podnesu registracionu prijavu za upis usklađivanja u Registar ustanova kulture u roku od tri meseca od dana početka rada registra i uz prijavu podnesu propisanu dokumentaciju.

Ustanove kulture iz stava 4. ovog člana, koje APR-u podnose prijavu iz stava 5. ovog člana po proteku roka od tri meseca od dana početka rada Registra, platiće naknadu propisanu članom 2. stav 1. Odluke o naknadama za poslove registracije i druge usluge koje pruža Agencija za privredne registre ("Službeni glasnik RS", br. 119/13, 138/14, 45/15, 106/15, 32/16, 60/16, 75/18, 73/19, 15/20, 91/20 i 11/21).

Član 16

Ministar će doneti podzakonski akt iz člana 8. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 17

Ministar će uputiti poziv ovlašćenim predlagačima da dostave liste predloga kandidata za članove Saveta iz člana 3. ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 18

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".